

XXIII. ÉVF. 10. SZ.
1934 ÁPRILIS 1.

FŐSZERKESZTŐ:
GELLER ÖDÖN

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbizot-
tak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brașov, Satu-Mare, Tg-Mureș

„És Imé Nagy Földindulás Lőn“...

Éjszaka volt akkor is... Lement a nap, de csillagok nem jöttek. Közel s távolban semmi fény... Csak a szeretet pász-tortüze égett. Az is alig néhánynak, az üldözöttek szívében.

Ez azonban ég, mint a csipkebokor és — soha el nem fogy. Tűr és vár. Várja az ég szerelmének üzenetét, Jérikói trombiták megharsanását.

Hitelenségük saskeselyöitől megtépedve, olvassuk ma áhltattal a Szent Írást... Leszáll az Urnak angyala. Elhengeríti a sirkövet, az örök holtra ijednek. A hívők édes biztatást kapnak: „Ti ne féljete!” Megrettent főporoszlók ész nélkül szaladgálnak. Fejeiket összedugják. Vitézeknek pénzt kínálnak. Hamis, balga dolgokra tanítgatják. Ezt mondjátok, azt mondjátok, aludtatok s azalatt lopták el a tanítványok az Urat.

No's ha aludtak, hogyan láthaták s ha látták, hogyan aludtak? Ime a hazug ember, sánta kutya legelső kiadása. S azóta hány kiadást ért e nagy elmemü!?

Mert az Ur gyakran kerül sirba. Holott ő „Ut, Élet és Igazság,” amikkel tréfát üzni nem lehet. Jussát követeli s meg is találja valamennyi — mindig

Dávid parityaköve a Góliát fején, Botond csákánya érc-kapuján, husvét nagy fölindulása mind egy és ugyanaz. Az élet joga, ereje és hatalma. Matériák égbetörő bábeli tornya ledül, széthull.

Büszke óriások merész alkotásai tákolmányként hevernek lábaink előtt...

Mert az Ur neveti a hiábavalóságokat és csak rálehell. Szomjas, holtra epedt lelkünkkel siesünk ma az Ur házába.

Ránk hulló eme fényözön előtt bontsuk szét, tárjuk föl keblünk szárnyas ajtóit. És halgassuk szent alázattal: „Én vagyok, ne féljete. Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Én élek, ti is éltek... ha... hisztek.”

Hit — fölfelé, mely mint szent elégedetlenség, egeket ostromol.

Hit — lefelé, mely mint égő szeretet tüzel és hegyeket mozgat.

Hit — befelé, mely mint reménység lelki-rugót feszít állandóan az egyénnél.

Ime így leljük meg önmagunkat és helyünket, bárhova állítottunk e sártekén.

Ápoljuk a testet, mely a lélek hajléka. Ám vigyázzunk a Sorrendre, az igazi értékre s ezt lelkeinkből kitermelő templomainkra.

Egy-nép, mely lelket nem gondolja, nem ápolja állandóan és helyesen — nem ér föltámadást.

Kedves olvasóim, e hitet, az új élet kuffejét, az Ur lelkének erejét kívánom — husvétii piros tojásul.

Régi igaz szeretettel:

Megyaszi Mihály

Egy előfizető husvétii ötletei

A mai kereskedő üzlete olyan, mint az öreg Ford kocsi, — drága az üzembőltség, csikorog és nyikorog, ütött és kopott, hol megáll — hol nekiindul, — és még sem helyezik üzemen kívül.

A kereskedő a pénzt a paraszttól várja, a paraszt az exportortól, ez utóbbi a banktól, a bank az adósaitól és a betétesektől, — az adóvégrehajtó valamennyiöktől.

Hol van az a kereskedő vagy közbizdász, aki az ár-emelkedést meg tudja értetni a parasztvevővel akkor, amikor az ő terményeinek nincsen ára!

Minden kereskedő tapasztalatból tudja: van jó és van rossz adós. A jó adós védelem dacára is fizet, — a rossz adós védelem nélkül sem teszi azt.

A rossz időkben is van jó fizető és megfordítva.

A bankok régebben a következő üzletszerző közmondást használták: „Spare in der Zeit, — so hast Du in der Not“ Vajjon mit szólnak ehhez ma a betétesek?

Ha magadon segítsz, nemcsak Isten segít meg, hanem máson is segíthetsz.

Az aranyigazság is csak akkor érne valamit, ha legalább. ezüstre lehetne felváltani.

K. L.

Vegyen szerencsés

GOLDSCHMIDT

sorsjegyet!!

Az ember föltámadása

(Arad.) A föltámadás hite egyidős a gondolkodó és létének értelmét kutató emberrel. A Golgota is egyidős vele. Mert minden új gondolatnak sorsa, végezete, hogy szembekerül a farizeusokkal és a durva, gondolkodásra még képtelen tömeggel, amely szinte önkivületben azt ordítja: *feszítsd meg őt!*

Minden új gondolat átesik a vér mártíriumán és minden keresztrefeszített eszme eljut a — *föltámadásig*. Lesújtóan szomorú, és egyuttal ragyogóan diadalmas sors. Törvény van benne, a harc törvénye.

Tekintsd végig a történelem világát. Ahol hegyeket látsz: hekatombákból valók ezek a hegyek. Ahol völgyekre nézel le: sirjai a multnak. A hekatombák hegyláncai az emberiség történelmének néma tanúi, roppant utjelzői. Félelmetes kép, iszonyatos út és kikerülhetetlen végzet. Kikerülhetetlen, amíg az emberiség nem jut ki a barbárság korából...

Mert a barbárság kora még nem ért véget. Hiába a gépek sokasága, a technika csodálatos fejlettsége, hiába a telefon és a rádió, a távolbalátás és a repülőgép: az ember mind e magatertemette szédítő csudák közepette lelkében megmaradt trogloditának.

A ragyogó civilizáció őserdeje félelemmel és rettegéssel tölti el. Az ember máig is a pánik gyermeke. Ősztöneire hallgató ősalat. Értelmileg még alig állott kétlábra és olyan ingadozva és bizonytalanul jár a szellem földjén, mint valamikor őse, amikor először tanult egyenesen járni...

A szerszámkészítő és robotbatört embernek még nem volt ideje legnagyobb művének. Az *Embernek* elkészítésére. Ezt az embert, amely mint valami vízió lebeg évezredek óta a lélek horizontján, *önmagából kellene kiformálnia*, de erre eddig nem volt lehetősége, oda volt láncolva a szükségszerűségek sziklafalához és a prometheusi kinoktól nem tudott gondolkodni. Az embert eddig az erőszak csak *ilyenné* tudta formálni, mint amilyen: félelemben és rettegésben élő szolgálattá.

Kemény és rettenetes szavak ezek, de ha szétekintünk a világban, nem lehet kétség ezeknek a szavaknak igazságában. Különben is a szabadulásnak egyetlen útja, hogy keressük és megtaláljuk az igazságot és szembe merjünk vele nézni és ki merjük kiáltani.

* * *

Nincsen semmi, ami ellen jobban és elszántabban kellene harcolnunk, mint az *erőszak* ellen. Ez az, ami beszennyezi az embert, ez az, ami szellemileg holtta mereviti az embertömegeket, mert megöli bennük a gondolkodás bátorságát.

De kérdezhetik: hogyan győzhető le az erőszak pusztá kézzel, hogyan mentsük meg magunkat az ököljog uralma alól, amikor kezeink üresek és ökleink ernyedtek. Csakugyan! A kérdés jogosult. De nincs benne semmi igazság, mert az erőszakot soha *erőszakkal* legyőzni nem lehet, magában ne hordja az újra való legyőzetést is. Ez nem a harc tagadása, amely nél-

kül nincs élet és nem lehetséges haladás, *amíg az emberiség föl nem szabadítja magát a kényszerűségek mai világából*, hanem csak az erőszak tagadása, amely meggyalázza az emberben az embert.

Bizonyára nem könnyű kiszabadulnunk a kényszerűségek törvényének bilincseiből és bizonyára még sokáig a pánik gyermekei maradunk, de mindenkinek, akiben az igaz emberség eszméje él, kell hogy szembeszálljon az erőszakkal és minden erejét megfeszítse, hogy az erőszak forrása: a termelő eszközök magántulajdonának rendszere megdőljön.

Mert igen, ebből a forrásból szállnak föl azok a mérges gőzök, amelyek megfertőzik a levegőt és tönkrezuzzák az emberben az erkölcsöt, a szellem szabadságát és a bátorság szellemét.

Sokan, nagyon sokan hordják már értelmükben ezt a megismerést, ezt az igazságot, amely félelmetes erővel lázad a létező viszonyok ellen. Sokan, nagyon sokan képesek már fölemelkedni az értelemnek olyan magaslataira, ahonnan tisztán látni, hogyan sodorja tulajdon megzabolázhatatlan árja a tökéletes termelést a pusztulás sziklafalának irányába, hogy pozdorjává zuzodjék.

Nagy vigasztalás, hogy a dolgok értelmesebbek, mint az emberek. Nagy vigasztalás, hogy noha a történelmet *emberek csinálják*, mégis ebben az elvontságban, a *történelemben* élesebb és tisztább a logika, mint az embertömegekben. Nagy vigasztalás, hogy a kapitalizmus dzsungeljének ellentmondásai félelmetesebbek, mint most még az elnyomott tömegek *ellentmondása* annak a rendszernek, amely koldusokká és szolgákká alázta az embermilliókat, amelyek csak lassan, nagyon lassan ébrednek tudatára saját cselekvésük értelmének és céljának.

De ez nem csoda! Hiszen évezredek óta a dolgozó és kin-

Szebbnél-szebb értékes
disztárgyak és
használati cikkek köz-
ismerten legolcsóbban

M. FISCHER

üveg és porcellán
nagyruházban
Aradon,
Fehér Kereszt-épület

lódó tömegektől megtagadták a szellem világosságát, megtagadták tőle a kultúra kincseiben való osztozkodás egyenlőségét. Megtagadták tőle a szabadságot, amely nélkül az élet csak börtöncella lehet. Így váltak rabjaivá a tömegek vallási és politikai babonának, így rekedtek meg a félelem barlangjaiban, így rozsdásodott rájuk az állati rettegésnek bilincse és ezért kellett félniök a mindenkori hatalmasoknak is, azoknak, akik megölték az elnyomottakban a szabad emberi értelmet, a tömegek fölkelésétől, ha egyszer-egyszer megkondukt a történelem harangja, ha egyszer-egyszer tulcsordult a keserűség pohara.

* * *

De lám, a nazarethi „lázadó“ kivégzése sem állhatta utját a római impérium összeomlásának. Az erőszak, amelyet rajta elkövettek, meg nem állíthatta a történelmet. A szavak, amelyeket kimondott, erősebbek voltak a római katonák kardjánál, az írástudók családrágánál, a gazdagok aranyánál, mert ezek a szavak *nem* az ő szavai voltak, hanem az elnyomott népmilliók ki nem mondott szavai, az ő lelkükből vette, az ő vágyaiból kovácsolta. Pengéjük azért volt olyan éles és erejük azért volt olyan ellenállhatatlan. Pedig az erőszakra *nem* feleltek erőszakkal. Csak éppen *nem félték az erőszaktól*. Szembe mertek vele nézni és ez elég volt, hiszen az új hittől való megszállottságuk egybeesett a hanyatló Róma bomlásával.

* * *

Most megint a történelem olyan fordulópontjához érkezett el az emberiség, amikor a fölbomlás állapotába jutott minden. A hanyatlás jelei ütözköznek ki mindenütt. A tőkés termelési rend: belső ellentmondásainak martaléka. A pusztulás jelei vonják be sötét árnyékukkal az egész világot. Megingott a föld s vele min-

Vidéki urinóknak legkényelmesebb, ha ruhájukat **Krebsz** festő és vegytisztítóhoz viszik közel a vilamoshoz és a vidéki autóállomással szemben Arad, Bul. Reg. Ferdinand 51. Fiók: Str. Eminescu No. 1.

Bevásárlás előtt tekintse meg **Szántó és Komlós** ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben. **ARAD, Színházépület.**

== **A „REGGEL“** ==

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótáborának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

ha valaki előfizetni akar,

ha valakinek címváltozása van,

ha nem kapja a lapot,

ha a kézbesítő körül panasza van:

forduljon rögtön a „Reggel“ kiadóhiv.-jához. Str. M. Nicora 1.

den ráépített intézmény. Az embertömegeken halálos félelem vesz erőt, de nemcsak az elnyomottakon uralkodik a rettegés érzése, hanem a hatalmasokon is, akik még kezükben tartják a világ kincseit és fegyvereit.

A félelemben győtrődő világ elvesztette biztonságérzetét, amelyre valaha oly büszke volt. A gazdasági mechanizmus fölmondotta a szolgálatot, a rend zürzavarrá változott és ebben a zürzavarban félelmetes nyugtalanságok kavarodnak. Ebből a nyugtalanságból robban ki az *erőszak* villáma, hogy agyonsujtsa a keletkező új világot, az új gondolatokat, az új törekvéseket. A bizonytalantól való félelem kardot ragad a kezébe, hogy legyőzze a holnapot, hogy legyőzze saját végzetét és ugylátszik, mintha az erőszaknak ez sikerülhetne, mintha le tudná győzni az ellene lázadó történelmi erőket.

Igen, úgy látszik, mintha az elnyomott tömegek, amelyek hordozói a föltámadás gondolatának, csakugyan holtmereven a szolgaság sirjában maradnának... *De nem!* Az erőszak nem győzedelmeskedhetik az emberi világ fölött, nem győzedelmeskedhetik az elnyomott és szolgaságba sujtott tömegek fölött amelyek magukban hordozzák öntudatlanul is az emberiség történelmének új korszakát és ha *ma* urrá lett is fölöttünk a pánik, *holnapra* már minden megváltozhat és meg is változik, mert a poroszlók lándzsáival sem a földeket megművelni, sem a gépeket igazgatni, sem az éhezőket jóllaktatni nem lehet.

* * *

A tömegek útja a *kenyér* felé vezet, a tömegek útja *teremtő munka* felé vezet, a tömegek útja ösztönszerűen is a *szabadság* felé vezet. Ez bennük természeti törvény és ezt a törvényt semmiféle erőszak meg nem ölheti. Erre tanuság a történelem.

Az elnyomók és elnyomatottak között való hatalmas küzdelmek mindig előre vitték az emberiséget. Ezek a küzdelmek teremtették meg azokat az eszközöket, amelyek majdan biztosítani fogják az egész emberiség jólétét, boldogságát, szabadságát és kulturában való előrehaladását.

Ezekért az eszközökért folyik most a küzdelem. Ezeket az eszközöket ragadják majd magukhoz a tömegek az erőszak kezéből, hogy megépíthessék azt az új világot, amelyben nem lesz, mert nem lehet már szerepe az erőszaknak, mert a föld és minden ami rajta van, az egész emberiségé lesz — az egész emberiség hasznára. Ebben az új világrendben éppen ezért ismeretlen lesz a létbizonytalanságtól való félelem, a holnaptól való rettegés. A kenyérgond nem tiporja sárba majd a szellemet.

Sokan, nagyon sokan látják már az emberiség új történelmének fejlődési útját és ezek a sokak nem rendülnek meg az erőszak támadásaitól és az éjszakában is magasra emelik az értelem fáklyáját, hogy megmutassák az utat a tévelygő tömegeknek, amelyek Krisztust feláldozzák Barnabásért, de végre is rátalálnak a helyes utra, amely nem a Golgotára, hanem a föltámadás napfényes hegyormaira vezet.

Vezérkari portrék

Arad politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági életéből. (Cikksorozat)

Arad magyar lakossága mindig érthető idegességgel figyelte, hogy kik kormányozzák a város sorsát. Idevaló-e a polgármester, a helyettese, értik-e nyelvünket és ismerik-e szokásainkat, amelyek beidegződtek a város életébe és a velünk eddig bé-

Constantinescu Sándor rosságban megfért románság is átvette azokat. Mindaddig olyan férfiak ültek a polgármesteri és alpolgármesteri székekben, akik környezetünkből emelkedtek föl a városvezetés pozícióiba és csak most az első eset, hogy Ursu János dr. közszereplő álló személye mellett olyan személy is irányíthatja Arad ügyeit, aki csak esztendővel ezelőtt került ide, nem tud magyarul.

Nem beszéli a magyar nyelvet és — érdekes — mégis megért bennünket, mert a tanári katedra emelkedettségéből magával hozta az igazi európaér szellemet, amely tulteszi magát a nyelvi nehézségeken. A város lakossága ideges féltellemmel járult a magyar nyelvet nem ismerő köztisztvislők elé, szolgáljon azonban megnyugtatólag, hogy Constantinescu Sándor finom és megértő modorban segíti át magát az ügyes bajos polgári és ezen a kellemetlenségeken.

Constantinescu Sándor tanár és politikus. Várcsapolitikus és pártpolitikus, de mindenekelőtte a nyugati műveltség kitűnő megszemélyesítője. Humanista. A szó Henry Barbusse-i értelmében az. Elég csak egy röpke példa: a koldusgyermek, a csavargó uccamaszatok összegyűjtése és elhelyezése egy szép tiszta intézetbe, ahol vigyáznak rájuk és enni kapnak, fejlesztik őket és tanító van mellettük. Elég az a buzgalom, ahogyan akcióra serkentette a jótékony lelkeket Arad munkanélkülijéért. Pedig nem aradi. Senki sem vonná felelősségre, ha nem nyitná ki lelkét és szívét az inségesek előtt, jóságot sugárzó szeméből nem tündökölné ki a biztatás fénye. De azon a poszton, ahova — mondjuk — a pártpolitika állította, meg akar felelni a saját felelősségérzetének. Valami kulturális magasabbrendűség parancszava ez, ami nem ismer határokat.

Ez adta meg a módját, hogy néhány esztendő elteltével beilleszkedett a város társadalmának abba a rétegébe, ahonnan a szép és nemes eszmék elindulását várják, sőt most az ő kezében adva van a lehetőség a szép és nemes elgondolások megvalósítására is. Ezért lehet és tudja ellejeíteni Arad magyar közönsége azt, hogy regati férfiú az alpolgármester. Ezek az emberi tulajdonságok fonják be Constantinescut az elismerés koszorújával. A tanár az alpolgármesteri székekben is úgy érzi, hogy a katedrán mozog: fejleszteni, előbbrevinni azoknak sorsát, akik kezükre bizat-

tak, épenugy mint az iskolákban: felnyitni a diákok lelkét a tudomány számára...

A város egy nagy népes osztály, amelynek „növéndékei“ szerető figyelemmel kísérik a tanár-polgármester szavát.

Aki valahol idegenben az aradi magyarságra gondol, emlékeit Barabás Béla dr. személyén keresztül idézi. Szinte azt is mondhatnók, hogy miként Olaszországról esik a szó, önkéntelenül is Mussolini alakja jut az eszébe, vagy a mai Németország említésénél Hitler neve pattan elénk, ugy Barabás Bélának még az életében magasztossá vált személye egy egész város magyarságának mentalitását, célkitűzéseit példázza.

Barabás Béla dr. alakja lassanként a történelem élő figurájává vált. Az volt, mint a delegáció elnöke, mint a vértanuk kegyelet-kultuszának első hirdetője és azzá lett abban a küzdelemben, amit itt egy kisebbség vezéréként nap-nap után folytat. Most hetvenkilenc éves és a szívós emberek kitarásával nemcsak a magánélete apróbb-nagyobb bajaival kél harcba, de egyenes vállal száll szembe azokkal a támadásokkal is, amelyek magyar fájának pártját kezdik ki.

Arad bölcs örege. Nemcsak alakjának tekintélyes külseje, hangjának tiszteletet teremtő erélye, de gondolatainak tisztán látó józansága jelenti ma is azt a nimbuszt, ami személyét övezi. Az egy hijján nyolcvanesztendő életkora tapasztalatainak bő tárházat adományozta részére és ez a magas kor szinte észrevétlenül felhőzött el Barabás Béla dr. szálás alakja felett. A párt olykor szükséges felhívásai, amelyek a közönség érzelméhez, vagy értelméhez szólnak, Barabás Béla dr. írásztaláról indulnak el a nyomdásztermek felé. Írásainak hibátlan logikája, a felépítés tartalmas szépsége elragadtatásra készíti az olvasót egy örökifju aggasztán elbővülő elméje előtt.

Az a szerencsés körülmény, hogy tösgyökeres aradi, szinte patriarchalissá teszi azt a mély érzelmi közösséget, amit Arad magyarsága Barabás Bélával szemben érez. Ha ezüstös fejének öregkori varázsát pillantja meg az ember, sóvárgó vágy fogja el a magas kor ily tartalmas alkonyata iránt. Mennyi szépség ebben a politikai elhivatottsága mellett is irodalmi értékekkel dicsekedhet lelkében. Szónoki erejének öklöket lendítő és öklöket szétnyitó sulya minő retorikai készséggel jár karbafüzve. Csak a minap olvastuk egy pesti lap hasábjain amerikai utjának eleven visszaemlékezéseit, amelyekből a riportszerű felvázolás a mély kommentárok és igazmondások gyönyörű füzérjével kedveskedtek. Ez tegnap történt és talán másnap egy erdélyi irányregényről szögezte le magvas mondanivalóit. Ott történelemmel foglalkozott, itt irodalommal bibeidődött. De igazi tere a politika, ahol minduntalan adódik számára olyan feladat, amit Arad magyarjai közül csak ő és talán senki más nem tudna elintézni. Legutóbb milyen lelkes hangulatot toborozott

e legteljesebb közönybe fulladt színház iránt. Elérte azt, hogy a színházról beszéltek, divatba hozták.

Nemrégiben a magyarság nagy gyűlése előtt, bizonyára valami hirtelen ötlet hatása alatt, közölte, hogy lassanként visszavonul a párt éléről és minden irányu tevékenységét is megszünteti. A párt — ugymond — keressen aktívabb és ifjabb személyt, aki örökét betölthetné. Ha ezt a frázist szabad még ma használni, hogy az ő távozása pótolhatatlan, akkor jelen esetben el kell mondani. Mert Barabás Béla hetvenkilencedik életévének küszöbén multjának nagyszerűségéről olyan átfogó erőt merített, amit alig tudna bárki is a párt élén felmutatni. Távozásával formálisan fenyegetődző pártvezérünket azért idejében meg kell győzni arról, hogy az egyszer vállalt feladat őt élte határáig köti ahhoz a székhez, amelyből ő jelenti Arad magyarsága számára a normális tisztaságot a politikai bátorságot, a gerinccsöngést.

Rohamkések csődje

a Harmadik Birodalomban

(Arad.) Akik az utóbbi hetekben Németországban jártak, elmondják, hogy lényegesen kevesebb horogkeresztes lobogót lenget a szél most, mint az elmúlt hónapokban. A vonatok félig üresen robognak. Szembetűnően sok a lehuzott redőny mindenfelé a birodalomban. Berlinben a valamikor mozgalmas üzletházakra csönd borult és egész emeletsorok ürültek ki. A nagy áruházak, amelyek ellen tavaly ilyentáiban világraszóló ostromot indított a horogkereszt a kiskereskedelem védelmében, minden ostrom nélkül omolnak össze szép csöndesen, mert a vásárlókéesség Németországban katasztrófálisan csökkent.

Az ipari és kereskedelmi élet ritmusa végzetesen elhalált és csak a vezérek és alvezérek hangja harsány még mindig. Még mindig szónokolnak a nemzetiszocializmus mindenhatóságáról és örökkévalóságáról, még mindig rikoltva száll a szavuk, mint a legelső napokban: *Brot und Freiheit!* Kenyeret és szabadságot jelent a nemzeti szocializmus. Még mindig szikrázik a hazugság; munkanélküliek millióinak munkábeállításáról. Csak néhány nappal ezelőtt szónokolt Göbels, a propagandaminiszter a munkacsata megnyitásáról, az új harcról, amelyet a nemzeti szocializmus az inség, a nyomoruság ellen indított és győzelemmel fejez be. Még Még mindig akadnak elegenden a barna fasizmus birodalmában, akik megígézetten hallgatják a horogkeresztes szónoklatokat és várják, egyre várják az ígéretetek beteljesülését. Még mindig dübörög a föld a rohamosztagosok fölvonulásától, még mindig csörrennek a pfennigek a rohamosztagos-perselyekbe, még mindig győzelemről rikoltanak, de már mintha csak a pusztulás szele lengetné a horogkeresztes lobogókat...

Ugy jöttek, mint hősök, mint szabadítók, úgy jöttek,

mint csodatevők, akik visszacszerzik Németország becsületét, akik felszabadítják a német népet, akik megváltják a dolgozó tömegeket a válságtól, éhségtől, nyomoruságtól. Trombiták harsongtak, zene zengett, lázban égve énekelték a Horst Wessel dalát. Gyorsforralón főztek új legendákat, új Istent és új imádságot, új alkotmányt és új vallást. Egyetlen ökölcsapással szétzúzták a pártokat. Máglyára szórták a könyveket. Űzött vaddá tették a zsidókat... alaposan fölforgattak mindent, birtokba vettek mindent, gleichschaltoltak mindent. Újságok és hangszórók csak a horogkereszt evangéliumot hirdethetik, szó és betű csak őket szolgálhatja. Urrá lettek az egész birodalom fölött, minden őértük van: állami apparátus, hadsereg, rendőrség, rohamosztag és koncentrációs tábor. Rendelkezésükre áll minden: pénz, hatalom, milliók fanatizmusa, egy egész legyőzött birodalom és mégis hol tartanak, mit vittek véghez, hogy fest az a Harmadik Birodalom, amelynek eldorádóját ígérték a győzelem óráiban?

Mi történik a horogkereszt országában?

A német távirati iroda vészhireket röpit világgá!

A nemzetgazdasági helyzet végzetes veszélybe került. Az infláció réme kísért. A német márka aranyfedezete 8% -ra szállott alá. Szombat óta tilos a nyersanyagok és félgyártmányok bevitelle Németországba. A külkereskedelmi mérleg egy évtized óta először — *passziv*. A német jegybankot katasztrófa fenyegeti...

A nyersanyag- és félgyártmány-bevitel eltiltása törvényszerűen az üzemek korlátozásához vezet, a munkanélküliek már most is beláthatatlan tömegének megnövekedéséhez. Az infláció a nyomor terjedéséhez. A fantazizmust fölváltja a bizonytalanság, a közömbösséget a nyugtalanság, a fegyverek rendjét a pánik...

A rombadöntött német birodalomban megindult az a folyamat, amelyet minden józan ember várt és előre látott.

Gyorsabban, mint bárki hitte volna, a horogkeresztre végzetesebben, mint bárki remélhette.

Koncentrációs táborokba vitték Németország legjobbait, koncentrációs táborrá vált Németország a világ számára. Az árubojkott drótsövénye veszi körül, a bizalmatlanság és megvetés állnak őrt határainál. Csatát veszített a külpolitikában, részegre győzte magát a belpolitikában, romokban hever gazdasági élete.

Ime: a „győzelmes“ horogkereszt. Ime: a nemzetiszocializmus, amely földig rombolt minden és semmit sem épített. Ime: a gyűlölet, amely mindent fölperzselt maga előtt és az üszkös romok között nem tud mihez kezdeni.

Szó sincs róla: ez még nem a vég, csak a — *vég kezdete*. A fegyverek még oltalmazták, a hatalom még az övék, a rádióban még ő beszél, a lapokat még ő irányítja, milliók talán még hisznek is benne, de győzelmének ragyogó napját sötét elhők borítják el. Még nincs vihar, de elektromos feszültség tölti el az egész Harmadik Birodalmat...

Az első fölvonásnak vége, a győzelmi korszak lerázódott.

Milyen lesz a második fölvonás? Ki tudná azt megmondani ezekben a pillanatokban? Csak egy bizonyosság van. A gazdasági erők törvényét rohamkésekkel és győzelmi szónoklatokkal megváltoztatni nem lehet, sem a Harmadik Birodalomban, sem másutt. A fasizmus sokmindent eltiporhat, sokmindenkinek parancsolhat, de a történelmet *nem szüntetheti meg*, a történelemnek nem parancsolhat. Aminek el kell jönnie, az el fog jönni.

NŐK

a társadalmi élet frontján — Közéleti frontharcosnők Timişoaran

(Timişoara). A nagy társadalmi eltolódások, szellemi és szociális áramlatok hatása alól ujabban már a nők sem vonhatják ki magukat s ha régebben unalomból vagy amatőr időtöltésből foglalkoztak a társadalmi problémákkal, ma már a kor súlyos felelősségének tudatában, meggyőződéssel dolgoznak a társadalom érdekében, vagy legalább is a társadalom vélt érdekében. Temesvár közléte különösen gazdag az önzetlenül dolgozó nőkben, kitartó és többnyire értékes munkájuk eredményével lépten-nyomon találkozunk s így nem éretelen, ha végigtekintük a temesvári társadalmi élet frontharcosnőinek hosszú során.

A Magyar Nőegylet

Elsősorban a Magyar Nőegylet kulturális és szociális tevékenységéről kell megemlékeznünk, arról az egyesületről, amely régóta páratlan lelkesedéssel és emberfeletti odaadással harcol célul tűzött programjáért: a nyomor enyhítéséért. A Magyar Nőegylet vezérkara — özv. báró *Amkrozy* Andornéval, *Dr. Kriván Gyulanéval*, *Dr. Kakuk Jánosnéval*, *Dr. Kun Ferencnével*, stb. az élen — legmarkánsabb eredményt a szegények támogatásával éri el, akik között a szegénysorsu diákok tanulási viszonyainak és ellátásának biztosítását is meg kell említenünk. A nőegylet, a Magyar Párttal karöltve, évenként erejét meghaladó segílyt oszt ki jótékony akciója során s a mai súlyos gazdasági viszonyok közepette is hatalmas összeget fordít a nyomor enyhítésére. A lelkes nőegyleti harcosok közül különös szeretettel kell megemlékeznünk *Dr. Kriván Gyulané* páratlan értékű és fáradságos munkájáról, humánus érzékének megható megnyilvánulásairól.

A Nőegylet Lánytagozata

Dicséretes buzgalommal dolgozik a Magyar Nőegylet Leánytagozata. Gondos körültekintéssel és jóindulattal támogatják a segílyre szorulókat nagy számát, sok családot tüzfával és élelmiszerral látnak el, nagyobb ünnepek alkalmából gazdag tartalmu szeretet-csomagókat osztanak ki, szegénysorsu szülőknek gyorssegélyben részesítik, az újszülötteknek csecsemő kelengőét készítenek, később pedig cipővel és ruhával látják el őket s mindezt bámulatos leleményes-

séggel tudják előteremteni az egyesület egyre soványodó bevételeiből. Felbecsülhetetlen értékű magyar kulturmunkát végeznek a Magyar Házban rendszeresített analfabéta-tanfolyamokon, ahol kiskorut és felnőttet egyaránt díjmentesen tanítanak írás-olvasásra, kulturális összefüggéseiken segítőkezelt nyújtanak a talaját vesztett fiatal lánygenerációnak. Ennek a hatalmas munkának legsúlyosabb feladatai *Czöndör Rózi* és *Kubicsek Teri* vállain nyugszanak, az ő agilitásuk, fáradhatatlan munkakedvük, biztosítják a Lánytagozat nemes munkájának eredményét.

A Zsidó Nőegylet

Hagyományos szeretettel és testvéri együttérzéssel karolja fel a Zsidó Nőegylet a gondozásba vett szegényeket és betegeket. Évről-évre páratlanul agilis akciót indít é segélyezésre szánt hatalmas összegek előteremtéséért s a vezetők — Dr. Pollatsek Árminné, Polgár Adolfné, Hübsch Dávidné, Dr. Kun Arthurné, Ferber Bernátné, stb. — önfeláldozó munkája és messzemenő áldozatkészsége révén évről-évre sikerül a kitűzött nehéz célokat elérni. Az egyesület munkaköre rendkívül sokoldalú, az ételmezési segélyektől kezdve a munkaalkalmak nyújtásáig felöleli a jótékonyossági tevékenység minden ágát. Széleskörű összekötései révén mindenütt közben tud járni a Nőegylet pártfogoltjai érdekében és így alig történik meg, hogy a hozzáfutókon valamilyen módon ne tudna segíteni. Mintaszerű intézménye a nőegyletnek az öregek otthona, ahol a gyámoltalan, beteg és ellátatlan aggok ápolásra, családi otthonra találnak, a leggondosabb ellátásban és felügyeletben részesülnek. Az öregek otthona nagyszerű intézményének megemlítésénél nem szabad elfelejtkeznünk *Dr. Pollatsek Árminné* felbecsülhetetlen érdemeiről, aki önfeláldozó odaadással személyesen irányítja az öregek otthonának ügyeit.

A WIZO-csoportok

Politikai színezetű, de mégis szociális jellegű intézmények közé tartozik a két temesvári WIZO-csoport is. A palesztinai kivándorlók segélyezésének női szervezete aránylag sehol sem produkál olyan eredményes munkát, mint a temesvári csoportok. Az asszonyok csoportja gondosan megszervezett gyűjtőakciót vezet állandóan és meglepő eredménnyel. Tagjaik között *Dr. Roth Dezsőné*, *Handler Elza*, *Rothbarth Jakabné*, *Reitter Lunka*, *Dr. Erdélyi Lajosné*, özv. *dr. Weil Adolfné*, *Dr. Wiener Mórné*, *Mannheim Lajosné*, végzik a legmarkánsabb teendőket, irányítják a szervezet adminisztrációját és lelkes buzgalommal dolgoznak vállalva az ideális elgondolású célokért. A Wizo érdekében *Handler Elza* hozza a legnagyobb áldozatot, aki abszolút meggyőződésből idejének és szellemi értékeinek legjelentékenyebb részét áldozza fel a szervezet érdekében. A lányok csoportja kulturális előadásorozatokkal szellemi segítséget, jól sikerült rendezvényeivel pedig anyagi segítséget nyújt a Wizonak, élükön *Salamon Saroltával* és *Printz Böskével*.

(f.)

Beszélgetés a vagyonőrrel,

aki sokat lát és sokat hall — de
diszkrétén hallgat

(Arad) A megvasalt bot vége nagyokat koppan az aszfalton és az éjszakai csöndben az ütemes zaj messze hangzik. A botozó ember fején bőrrel szegélyezett filcsapka van, aminek a formája annyira fantasztikus, mint valami nomád nép sámájának fejdíszé. Kopott báránybőrbéléses bekecsének hajtókáján valami hivatalos jelvény látszik. Lábán többször föltozott éktelen nagy csizma, kezén kötött keztyű. A tempós, nehéz lépések után tompa egykedvűséggel zuhog a bot a járdán.

Aki nem „előfizető“, annak az üzlete előtt dacos fölényvel és talán egy kis megvetéssel is halad el. A körzetébe tartozó boltok redőnyei előtt azonban valósággal szertartást végez. Óvatosan megközelíti a kémlelőnyilást, kézfejét maga elé emeli, mint a sivatag vándorai, amikor oázis után kutatnak és úgy kémlel az üzletbe. Aztán a zárat nagy körülményesen kipróbálja, megrázza a lakatokat, nekimegy a redőnynek, mintha fel akarná huzni.

Megállítjuk. Beszélgetés közben önkénytelenül is többször meghatározhatatlan formájú kucsmájára tekintünk, amire kihuzza magát és elbüszkélkedik vele:

— Ezt is én magam módoltam. Nincs nekem se aszszonyom, se gyerekeim. Amíg kapós lehettem volna az aszszonynépnél, addig háboruban voltam, aztán meg már nem nagyon néztek felém. Oroszországban tanultam a módját ennek. Nézze csak, ha itt legombolom, eltakarja hátul a nyakamat, a fülre meg szorosan rátapad. Ha nincs hideg, hát visszagombolom. A kesztyűmet is magam kötöm. Egy télen három pár is kell nekem. A botomat is én vasaltam, mert ez a fegyverem.

— De nagyon kopog ez a bot, már messziről hallatszik.

— Kell is az, hogy hallják, mert megijednek és elszellelnek. Ha nem, hát akkor megismerkednek botom boldogabb felével. Volt már rá eset. Igaz, hogy történt betörés, nem is egy a körzetemben, sőt az utóbbi időben is, de azokról én nem tehetek. De viszont már egynéhányszor elejét is vettem a bajnak. Egyszer meg, már jó néhány éve, úgy elverték, hogy két hétig feküdtem. A textilestől, akinek üzlete

Tavaszi ujdonságok, valódi gyíkés panzer cipők

Muhary női cipő különlegességek, I-a Norma gyermekcipők,
original kézivarrott férficipők

DEUTSCH

cipőáruház, Neuman-palota

előtt történt, kaptam is ötszáz leit, meg egy rend ruhára való szövetet.

— Hogy lett vagyonörző?

— Előbb éjjeli őr voltam az Aufricht-féle fatelepen. A háboru után rokkantnak minősítettek, de azóta kisuperáltak belőle azzal, hogy rendbejöttem. Nekem tetszik az ilyen munka, mert éjszaka sokat lehet gondolkozni. Amikor odahaza gyermekkoromban játszadoztunk, már akkor is mindég én voltam az őr. Egyszer megtréfáltak a pajtásaim és ott-hagyiak nngem, mint Pál apostol a hiveit és lesték, hogy mikor hagyom ott a vártát, de én kitarítottam és már akkor is nagy volt a becsületem emiatt.

— Hát min gondolkozik éjszaka?

— A világ során. Én ezen a környéken ismerek mindenkit. Tudom, mikor jön haza a nagysága a kártyából. Látom, kikkel járkal, hogy sugdolódnak a kapu alatt, de én csak tovább lépek. Személyes ismerősöm a legtöbb segéd meg inas is. De sokat elküldtek már közülük. Hány jó üzlet tönkrement. Az enyém különben a legjobb fertály Itt vannak a nagy üzletek. Errefelé van még néhány aradi urnak autója is. Aztán látom a szegény embereket, amint behúzódnak egy egy sarokba, azt itt alszanak a hideg kövön. Én nem bántom őket. A rendőrökkel is jóba vagyok, bizaak bennem.

— Mi a fizetség?

— Éppen csak hogy nem kell éhenhalni. Régebben volt szobakonyha, lakásom. Most már csak ágyra járok. De arról is szó volt, hogy engem is elküldenek, mert kiment a divatból a vagyonörzés. A nagy szegénység miatt azonban mindig akad egy betörés, hát mégis megtartottak. A járandóság ellen azonban nem lehet apellálni, hát így csak járkalok, a sok tömött kirakat, meg üzlet előtt. A csizmám meg a bekecsem elbir még néhány telet, ha ugyan én elbirom, mert a hideg éjszakák nagyon tönkretettek. Egybe tudok nehezen beletörödni, hogy a pipáavaló dohány egyre rosszabb, feketébb. Abba már beletörődtem, hogy nem vihetem én semmire és mégis sokan mondják, hogy szerencsés vagyok.

A köszvényes tagokban sajtó fájdalmakkal, négyszer átlótt lábbal, a vagyonór tovább baktat. A pipa üresen szor-tyog. Töpörtyü meg kenyér volt a vacsora. Nincs otthon, aki várna rá, aki gondolna vele és a megvasalt bot vége nagyokat koppan a „finom fertály“ vagyonokat érő üzletei és raktárai előtt.

Finom! Férfi fehérneműt és anyagot Olcsó!

vehet és mérték után rendelhet. Elvállalok férfi fehérnemű készítését hozott anyagból is

REISZ

férfi fehérnemű üzem, str. Berthelot 8 (színházzal szemben)

Hangszoró

Hölgyeim és uraim — az alábbiakban
érdekesebb külföldi lapszemelvényeket
közvetítünk

Szépítőiparosok fogadalma. „Én, aki Vénusz, a szépség istennője szolgálatának szenteltem magamat, fogadom Vénuszra és a gyógyító Apollóra, hogy arra tanítom a női nemet, hogy szépsége fontosabb számukra, mint az egészség“. Ezt a fogadalmat tette le 30.000 szépítő intézet képviselője Newyorkban az amerikai szépítő ipar országos értekezletén.

De ez még nem elég. Arra is felszólították a nőket, hogy arcfestékül ne csak a piros színt használják, hanem vegyenek példát a kerti virágok színompájáról. Az új jelszó:

„légy természetes“, azaz utánozd a természet színeit. Az új divat szerint a divatos nő egyénisége és ruhája színe szerint festi be arcát a kék, zöld és sárga szín minden árnyalatára, továbbá barna- és levendulaszínre.

A részletek még hiányoznak. Még nem tudjuk, hogy estélyekre és színházba kékre vagy zöldre festik-e magukat a divatdámák. Azt azonban előre látjuk, hogy a délutáni te-referén a sárga arcszín lesz a divatos, már csak a sárga irigységre való tekintettel is. Természetesen külön szint illik fölvenni majd a bridzspartinhoz és külön az apróbb és nagyobb bevásárláshoz.

Az arcszín új divatja különben egyes embereket nem ér váratlanul. Ismerünk nőket, akik már régen viselik arcukon a sárga színt. Csakhogy éppen nem Vénusz szolgálái, hanem a levegőtlen proletárlakások festették sárgára arcukat. Ismerünk nőket, akiknek arca égő piros, de nem a festéktől, hanem a tüdővész rózsáitól.

Ezek bizony nem Vénusz szolgálatában — hanem Mammon áldozataiként kapták arcuk divatos színét. És az egészséget is becsülik annyira, mint a szépséget, mert a maguk szomorú életéből tudják, hogy az igazi szépség elválaszthatatlan az egészségtől.

Szörnyzülöttek a láthatáron. Szegény kis lochnessi szörny! Mi volt ő 16, majd 8 méter hosszával, viziláb nyomával és báránynyelű torkával az új szörnyhöz képest! A jó skót szállodatulajdonosok, ott a lochnessi tengerszem mellett, még lázfantáziájukban sem tudtak volna olyan szörnyet

Értékes, izléses kivitelű ékszerek

karórák, ezüst evőeszközök, disztárgyak legdu-sabb választékban kaphatók

Hartmann Kálmán ékszerésznél

Arad, Minorita-palota

kitervelni, olyat, mint amilyent mos építenek Angliában, Sir W. E. Johns, a haditengerészeti építkezések igazgatójának személyes vezetése alatt. Az új szörny nem valami óriás, mindössze tiztonnás hadihajó, amelynek egyáltalán nem lesz személyzete, rendkívül erős villanygépeit rádióhullámok segítségével az anyahajóról irányítják. A szörnyet a legerősebb robbanóanyagokkal töltik meg és támadás esetén csigával bocsátják a vízre. Gyorsasága sokkal nagyobb bármely más hadihajóénál és irányát utközben az anyahajóról megváltoztathatják. Ha a „robbanó naszád“ a célpontba ütközik, az orrában lévő gyutacs fölrobbantja a naszád egész robbanóanyagrákományát, ami azonnal széttepi a leghatalmasabb hadihajót is. Ha a támadás meghiusul, a robbanó naszádot egyszerűen visszairányítják az anyahajóhoz. Ilyen lesz a szörnyek szörnye, ha elkészül. Nem lesz olyan ártatlan, mint a lochnessi szörny. Nem bárányokat pusztít majd, hanem embereket. Százával, ezrével. A szörnyek szörnye.

Élve elfemetett emberek. A kábítószerüzlet soha úgy nem virágzott, mint ezekben az években. Csak az elmúlt napokban tette közzé a romániai dohányjövédék azt a jelentését, amely a nikotinfogyasztás emelkedéséről számol be. Nemrég számoltunk be a Hangszóró-ban arról a nagy heroincsempészségről, amelyet Marseilleben lepleztek le az egyik francia jövédéki igazgató autójának megvizsgálásakor. Most az egyiptomi központi bódítószer-ellenőrző iroda jelenti, hogy Kairóban óriási csomagszövetkezetnek jutottak nyomára. Tizenhat személyt tartóztattak le és köztük néhány magasabb rangú személyiséget és egy tanítót, egy szabót, több kereskedőt, valamint több nőt. Fölfedezték a titkos raktárukat is, ahol 65000 kilogramm heroint találtak. Olyan mennyiség ez, amellyel Egyiptom egész lakosságát két éven át bódulatban lehetne tartani. És csak az egyik fölfedezett raktárban találtak ennyit! De mennyi veszedelmes kábítószer áll főlhalmozva a többi, még föl nem fedezett raktárakban! Tönkremegy minden, az ipar, a kereskedelem, a munkások munka nélkül ténferegnek, nincs lakás, nincs kenyér, nincs élet, de él és virágzik a kábítószerkereskedelem. Soha úgy, mint most. Soha annyi nikotin, kokain, heroin, ópium nem fogyott, mint éppen az utóbbi időben. Az emberek menekülni akarnak önmaguk elől és keresik a kábulatot. Az élet, az ébredés helyett sokan választják ezt az utat, amely a biztos halálhoz vezet, ahhoz a halálhoz, amely élve temeti el az embereket.

Cipő- és uridivatkülönlegességek

legolcsóbban

Apponyi Testvéreknél

A varosházával szemben.

Nadrág helyett

tükörreflexes kamara

(Oradea). Azt mondja Bibó, hogy nem lopta el a tükröt, csak el akarta adni.

— Megfogadtam, amikor legutóbb szabadultam, hogy többé nem lopok és én ezt be is tartom, mondja szinte ünnepiesen.

Hiába mondja ilyen szépen, nyomatékosan, mert látszik a bíró arcán, hogy nem hisz neki. Miért is hinne, elvégre Bibó egynéhányszor volt már büntetve lopás miatt és így nem valami meggyőző az az állítása, hogy a szóbanforgó tükröt a butorüzlet kapualjából nem ő vitte el, hanem más.

— Hanem ki, nevezze meg őket! — biztatja a bíró.

— Én csak úgy ismerem őket, hogy Zsidó és Kicsi a piacról. Azt mondták, adjam el és kapok száz lejt, hát elvittem az ócskapiacra.

A bíró megnyugtatta, hogy végeredményben nem nagy különbség az, hogy ha a lopás szakmából áttért az orgazdaságra. Ezt a felvilágosítást Bibó lemondó fejbólintással veszi tudomásul.

Furcsa ez a fej, amely nyakig kopasz, csak a bubján ténfereg néhány vörhenyes hajszál, mint egy kis csomó száraz fű a kiégett mezőn, de tul ezen, fantasztikusan egyetlen a koponya és élénken emlékeztet azokra a folyó partján heverő nagy fehér kavicsokra, amelyeket a víz simára görgetett. De még fantasztikusabb a ruhája, amelyben ha megjelenne valamelyik rongyosbálon, bizonytal megnyerne az első díjat.

— Azt tudta, hogy lopott

holmi a tükör? — érdeklődik a bíró.

— Azt tudtam, — feleli készségesen Bibó.

— Miért akarta mégis eladni?

— Mert nadrágot akartam venni a száz leiből.

Meg kell adni, hogy Bibóra valóban ráférne egy nadrág, mert ami ilyen minőségben most rajta van, a legnagyobb tulzással sem nevezhető annak, — foltok, rongyok, szinek zürzavara, aminek egységes tónust csak a piszok ad.

— Mert ilyen nadrágban nem fogadnak fel sehoh — teszi hozzá Bibó keservesen és ebben is kétségtelenül igaza van. Még jónadrágu kertészek után sem nagyon kapkodnak, hát még az ilyen után.

Pedig most már éppen kaphattam volna munkát — folytatta Bibó és vágyóan az ablak felé néz, amelyen tul már élénken beragyog a tavasz.

Ilyenkor már ássák a kertet, vetik a magot, de Bibó ebben a munkában egyelőre nem vesz részt, az ő tavaszi vágyait elhomályosította a tükör, amelytől pedig egy jó félviseltes nadrágot remélt. A nadrágtól meg munkát.

E helyett három hónapra ítélték. És ebbe is bele kell nyugodnia, sőt örömmel, mert ugy érzi, hogy a körülményeket, különösen pedig a zivataros multat tekintve, elég irgalmas ítélet.

Dr. Gross S. fogorvos
Timișoara I., str. Ungureanu 16

Érdekli talán...

Timișoara Melegen ünnepelték 70 éves születésnapja alkalmából *Káldory Marcellt*, a temesvári kereskedőtársadalom egyik legnépszerűbb patriciusát. Az ünnepélyes gratulációk közepette meg kell emlékeznünk arról a kedves jelenetről is, amely a Lloyd klubban játszódott le. Az ünnepelt — egyébként kitűnő tarokk-játékos — együtt ült a zöld asztal mellett Dorhelm Jenővel, Dr. Nobel Sándorral és Nemes Hugóval, születésnapja délutánján. A játék nevében egyre több kontra-bemondást kapott *Káldory Marcel* s emiatt születésnapjára való hivatkozással tréfás-komolyan panaszkodni kezdett, mire Nemes Hugó megjegyezte: „Kérlek, ez is csak a gratulációhoz tartozik. Ugyanis kívánom, hogy még vagy 20—30 évig bemondhassam neked a kontrát“.

Az utóbbi napokban meglepően nagy érdeklődés mutatkozott a temesvári piacon *Kandia*-részvények iránt. Különösen az egyik kisebb pénzintezetünk, amelyik intenzíven foglalkozik értékpapirokkal, rég nem tapasztalt munkakereslet-ről számol be. A mai gazdasági viszonyoknál ritka érdeklődés ugylátszik a gyárvállalat biztató fejlődésén kívül még annak is betudható, hogy a gyár a közeljövőben fogja érvényesíteni egyik régebbiről eredő, hatalmas összegű külföldi követelését. A részvények árfolyama elérte a névértéket.

Az utóbbi hetek legérdekesebb házassági hire arad—temesvári vonatkozású. A tekintélyes temesvári családapa nemrégiben lépett új életévébe, s ugyancsak néhány hónappal ezelőtt temette el feleségét. Mindennek dacára, korának őszi hevével szerelemre lobbant egy 22 éves aradi kislány iránt, aki nem más, mint a szerelmes férfi felnőtt lányainak iskolatársnője. Mint hirdik, a korkülömbőség ebben az esetben nem fog akadályt képezni, bár a két érdekelt fél erélyesen cáfolja a hírek hitelességét.

A primadonna és bonviván nélkül maradt Szendreytársulat olyan kitűnő prózai előadást produkált *Vulpius—Fodor—Lakatos* pompás szatirájának, a „Helyet az ifjuságnak“ bemutatójával, amelyhez hasonlót alig láttunk eddig Erdélyben. A főszerepben *Jávor Alfréd* ismét bizonyítékát adta széleskörű színpadi kulturájának és drámai erejének, kifinomult tónusa, lelkes átérzése és vagyogó dinamikája száz százalékgig érvényesült szerepkörében. A bemutató különös élménye volt *id. Szendrey Mihály* fellépése is, amíg a kisebb szerepekben *Ágoston Baba*, *Kozma Hugó*, ifj. *Szendrey Mihály*, *Kun Dezső*, *Dálnoki Dudus*, *Felhő Ervin* és a többiek

Lengyel Lőrinc

butorgyár

Arad, bulevardul Regina Maria 21.

mind tehetségük legjavát nyújtották. A közönség meleg szeretettel honorálta a színészek munkáját és a darab irodalmi értékét

Márton Erzsi, Márton Béla igazgató lánya és *Heitler Sándor* házasságot kötöttek. A színpatikus fiatal párt rengetegen keresték fel szerencsekívánataikkal.

Nagy feltűnést keltett a temesvári társaságokban, hogy *Dr Drechsler Miksa* lányának, *Évának* az esküvője a nyilvánosság kizárásával történt. Utólg kiderült, hogy a vőlegénynek, *Dr. Steiner Rudolfnak* volt a kivánsága, aki közismerően nem barátja a feltűnő külsőségeknek.

(Lupe)

Pszichológiából

jelesre érett egy ékszerügynök

(*București.*) A Royal mozi előtt este fél 8 óra tájban nagy csődület támad. Nem a neoncsöves fényreklámok, a vad színeket harsogó plakátok, az ingerlő tájakat és szépségeket mutató, kirakatbatett filmrészletek okozzák a csoportosulást, hanem egy alacsonytermetű, fekete, mozgékony ember.

Szaporán pislog és amint ringatja magát, lábát sűrűn változtatja, de mintha enyhe mosoly játszadoznék az ajkán, pedig ugyancsak viharzik körülötte a felháborodás!

— Excroc!... Pungaș!... Pizok alak! Föl kellene pofozni. Becsapja az embereket...

Álja a sértések özönét, legfeljebb kabátzsebeit tapogatja végig és időnként, mintegy biztatásul, ő is beleszól a tulajdonos gondoskodásba:

— Igen, hívjunk csak rendőrt. Majd meglátjuk, kit csaptam én be!

Akik ujabban csatlakoznak a tömeghez, a hátulállóktól már azt hallják, hogy a kis fekete botrányhős rézórát adott el aranyra. Így készül az ucca eseményeiről a szemtanúk történelme...

* * *

A rendőrnek utat nyitnak a kíváncsiak és az elégedet-ségtől csaknem tapsolnak, amikor elindul a menet. Tizen is magyarázzák egyszerre és mintha csak a fél Calea Victorieit becsapták volna, valóságos tüntető felvonulás sodródik a panaszosok után.

Mennyi ráérőidejű ember van a fővárosban... Mennyire szívesen fogadnak bármit, ami az uccán történik, ha az csekély mértékben is, de hasonlítható az ingyen cirkuszhoz, mert látványosságot, némi izgalmat és csekély kárörömet jelent. Az ilyen jelenségek is odatartoznak egy város arculatához és önnagukban meghatározzák a leromlottság mélységét.

Egy jólöltözött fiatalember akarja különösképpen le-

aratni a főszereplőnek kijáró közérdeklődés babérait. Mindenáron központja akar lenni a rendőrség felé tartó csoportnak. Buzgón magyaráz és immár ötödször mondja el:

— Megszólított, a kapu alá vont, a fülembé susogott és azt mondta, hogy „domnule, kiváló svájci minőség, meg hogy precíz és hogy okáziós ár”. Háromszáz leit kifizettem az óráért, de meggondoltam magam, a nyavalyás azonban tovább akart állni és nem adta vissza a pénzem.

Mire a rendőrségre érnek, még mindig tizenötven vannak. Valamennyien tanuk akarnak lenni. Mind tovább akar szerepelni. Kieplik magukat a fontoskodásban, hogy a szemés fiútanuk meggyőző lendületével számolhassanak be majd arról, amit átéltek.

A hivatalos eljárás nehezen indul, mert a sok bába közt elvész a gyerek. A rendőr sem tudja összefüggően előadni, hogy mi történt, mert folyton belevágnak a szavába. A comisar végre is megunja az összevissza fecsegést és elkéri a bűnjelet, az órát, amelyről tulajdonosa a későn támadt felismerés mélabujával így nyilatkozott:

— „Kvalitás, precíz, meg okázió?” Biztos husz leit sem ér, pléhből van és csak addig jár, amíg el nem sózzák a jóhiszemű ember nyakára.

A comisar forgatja, kopogtatja az órát, míg végre jelentkezik egy tulbuzgó fiatalember a szemtanuk csoportjából és eladja, hogy a szomszédos étteremben állandó vendég esténként egy ismert ékszerész, az majd megmondja, mit ér ez az óra. Biztatást kap, hogy jó lesz, amire elloho!

Csak most jutnak ahhoz, hogy kihallgassák a gyanúsítottat. Írásokkal igazolja, hogy ékszerügynök, egy ékszerésztől kapja bizományba az árukat, megállapítják, hogy engedély nélküli uccai árusítással kihágást követett el, amiért eljárás indul el ellene. Hunyorít egyet és félhalkan megjegyzi:

— Ezt bele kell számítani a rezsibe.

Aztán megjön az ékszerész és megállapítja, hogy az óra jó tucatmárka, átlagban négyszáz leiért szokták az üzletekben árusítani. Az izguló hősködők meghökkennek, a „káro-sultnak” leesik az álla, hamar zsebreteszi az órát és kijelenti, hogy visszvonja a panaszát, a szemtanuk hamarosan kisomfoldálnak a szobából, az ügynök pedig, amíg a kihágási jegyzőkönyv elkészül, enyhe mosollyal mesél:

— Pszichológia nélkül ma nem lehet semmit eladni. Az embereket be kell csapni, különben nem vásárolnak. El kell hitetni velük, hogy alkalmi áron jutnak ékszerhez. Ezért szólítom meg a jobban öltözött embereket az uccán és addig sugdosok a fülkébe, míg nem jönnek a kapu alá. Ötször annyit adok el, mintha lakásokba kopogtatnék. A mozi előtt ma délután két kis amulettet adtam el, meg ezt az órát.

Némi önérzettel vágja föl a fejét, amikor elköszön. Kint az uccán még néhányan várnak rá és a zsebéből előkerülnek az órák. A százalékos különbség csábító varázsa újabb üzleteket szül — alkalmi áron...

Mi ujság szerkesztő ur?...

Nem habozunk Szigeti József hegedűjátékát hangszertörténeti jelentőségének nevezni, mert kétségtelen, hogy a technikai fölénynek ilyen magaslataihoz előtte még alig néhányan emelkedtek fel. De halálos biztos technikája nemcsak nagy, hanem szép is. Szigeti József világa maga a hangversenyterem széles méreteivel, ragyogó csilláraival várakozóan összesereglett közönségével, amelyet ünnepélyes események láza hevít. Hegedűjátéka ezt az estélyi hangulatot tükrözte vissza; ragyogó tónusában ezernyi villanykörte ég, előadásának szinpompája valahogyan indokoltá teszi és ez okból eivárja, hogy az emberek legjobb ruhákat vegyék fel, ha hozzá felkészülődnek. Ami más alkalmakkor pusztán öntet-szelgő fényezés, az ebben az esetben bizonyos értelmet kap és stílusossá válik. Mert Szigeti József azokra gondol és azoknak muzsikál, akik a küszöbön hagyják és hagyhatják gondjaikat, mindennapi szenvedéseiket. Hegedűlése feltételül szabja ezt a kikapcsolódást — nem teremti meg, hanem már eleve feltételezi azt. Nem bufelejtő, hanem azokhoz fordul és azokat gyönyörködteti, akik bánatukat már elfelejtették, mert feledni akartak, amikor hozzá eljöttek... A kiváló hegedűművész szemellátható kimerültsége nyomasztóan hatott baráti közönségére is. Valahogyan részvétet éreztünk a magát tönkretazó, lázas iramában erejét felörlő művésszel szemben. Végeredményben azonban mégis csak bebizonyította, hogy ezt a borotvaélesre csiszolt virtuozitást semmiféle rossz diszpozíció sem befolyásolhatja. Szigeti József nem játszhat olyan elcsigázottan, hogy ez okból egyetlen hangja is elhomályosodnék, bizonytalanná válnék. Ellenkezőleg: úgy tűnik fel, hogy játékában jelenleg épp a virtuóz elem kerekedik felül, a boszorkányos technika, amely győzedelmeskedik a bágyadság minden gátlása fölött.. Erre a hangversenyre a terem majdnem zsufolásig telt meg. A „zsufolt“ jelző az utóbbi időkben már gyakrabban vissza a napilapok beszámolóiban s mi ezzel a többször használt kifejezéssel fontos tünetre akarunk rámutatni, különös tekintettel a közeli Hubermann hangverseny iránt már is tapasztalható óriási érdeklődésre. Jó hangversenyeink rendkívüli látogatottsága korántsem jelenti gazdasági életünk fellendülését, sem a tehetősek fényűző csoportosulását: *a zenéhez való menekülés jele az.* Napjaink embere teljes bizonytalanságban a zenéhez fordul lelki vigaszt, mert gyötrődései közepette fedezte fel a zene leg gazibb hatalmát.

— A „beszerzési áron való kiárusítás“ nem ütközik az üzleti élet jóerkölcséibe? Talán mégis időszerű volna foglalkozni ezzel a kérdéssel a kereskedelmi és iparkamarában?!

— Őszinte részvét kísérte utolsó útjára Vámos Miklósét, a fiatalon elhunyt ismert és kedvelt uriasszonyt. A barátok és ismerősök, hozzátartozók és különösen nagyszámban az általa segített szegények hatalmas tömege hallgatta köny-

nyes szemmel Vágvölgyi Lajos dr. emelkedett szellemü, megmegrázó bucsuztatóját.

— Közelebbit nem árulhatunk el, de annyi tény, hogy Aradon komoly tárgyalások folynak egy impozáns ujságpalota felépítésével kapcsolatban. Kétségtelenül nagyon szép a terv elgondolása, mely ha valóra válik, Arad lesz az egyetlen vidéki város, ahol betükből téglát lehetett kipréselni.

— Schrodtr Zoltánné tragikus halála általános megdöbbenést keltett a városban. Az elhalálozás körülményeivel kapcsolatban különféle verziók keltek szárnyra, ennek következtében az ügyészség elmentelte a vizsgálatot. Orvosi körökben általában az a vélemény alakult ki, hogy ebben az esetben súlyos orvosi mulasztásról van szó, melynek konzekvenciáit elsősorban egy ismert fiatalabb orvosnak kell viselnie. A vizsgálat mindenesetre igyekszik átvilágítani ezt a ködburkolt tragédiát, melynek sajnálatraméltó áldozatában édesanyját siratja két kis árva... Lapunk legközelebbi számában bizonyára már részleteket közölhetünk ugy a boncolás eredményéről, mint a vizsgálat újabb fázisáról.

— A dicsstelenül kimult „Művészklub” után Jenny jósnő futott be városunkba, hogy — ha részleteiben kisebb arányokban is, — de annál nagyobb forgalmat bonyolítva le, lépre csalja a hiszékeny emberek tömegét. Csodálatos, hogy az ilyen szimpla vásári trükköknek még mindig bedülnék emberek, sőt akadnak a jobb társaságból is ugyanakkor, amikor nivós színház és mozielőadások, hangversenyek, csak a legnagyobb erőfeszítések árán képesek közönséget vonzani.

— Különbeféle betegségek esetén általában szívesen rendelkez az orvosok egy-egy fajta ásványvizet, — az ásványvizek tehát jogosan sorozhatók a közszükségleti, sőt elsőrendű szükségletek közé. Most, amikor abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy orvos képviseli Aradon a kormányt, talán eredménnyel tudunk rámutatni azokra a visszaélésekre, amelyek itten a szódavíz és ásványvízárak körül tapasztalhatók. Kimélet nélkül le kell törni ezt a monopolisztikus árdrágítást!

— A Fonciera — Gálló féle biztosítási botrányper újabb fázisairól mélységesen hallgat a napisajtó. Kutattuk az okot és rájöttünk a következőkre: A tanító az állatvilágról tart előadást a gyerekeknek, majd felteszi a kérdést: — Na, Móricka, megtudnád-e nekem mondani, hogyan szaporodnak az állatok? Móricka odamegy a tanítóhoz a katedrára, a füléhez hajol és odasugja neki, hogy jöjjön ki egy percre a folyósóra, ahol Móricka így szól: — Nézze tanító ur, én tudom, hogyan szaporodnak az állatok, a tanító ur is tudja, minek kell ezt a gyerekeknek hallani?

— És végül: Vajda Béla aradi posztó és szövetáruházai a Bulv. Regina Maria és a Str. Eminesou 15 szám alatt a legforgalmasabb üzletek közé tartoztak a husvétü ünnepek alatt. A segesvári posztógyár remek gyártmányai nemcsak a laikus közönség elismerését érdemelték ki, hanem a szakörök belődolását is eredményezték. (x) **Speaker.**

Ember,

aki kilépett a sorból

(Tárgul-Mureş.) A bíró azt kérdi a vádlottól, hogy miért nem javul meg? Ez a vádlott magas, sötétszőke, jó vállas parasztfiu és huszonöttesztendő. Most vádlott megint, de vagy ötször volt már büntetve. Ez kétségtelenül sok egy huszonöttesztendő fiatalembernek, viszont komolyabban csak kétszer ítélték el, mert a többi csak pár napos büntetés.

A bíró kérdésére kérdéssel felel. Azt kérdi: — hogyan javuljak meg?

Nem cinikusan kérdi, széles háta lassan hullámszíni kezd és kibuggyan belőle a sirás.

— Hogyan javuljak meg? — ismétli könnyek között.

Aztán így folytatja:

— Akartam én tisztességes lenni, megnősültem, végre kaptam munkát a gyárban és kerestem naponta — negyven leit.

— Tessék megmondani, hogyan javuljak meg? — ismétli konokul és heves közben.

Nagy, erős ember, gyakorlatlanul sir, rosszul áll neki. Hengeres melle, amint fujtat, bizarr és elviselhetetlenül tragikus látvány.

A bíró nem válaszol neki, hanem a tényállást ismerteti. Néhány héttel ezelőtt elemelt egy kézikocsiról egy csomagot, de nyomban megfőgták.

— Otthon nem volt a világon semmi, jön a gyermek, egy hét

mulva megszületik, azért...

— A gyárban kétszáznegyven leit kerestem egy héten te-szi hozzá.

Az ügyész résztvevően néz rá és azt ajánlja neki, hogy mardjon a falujában, próbáljon ott elhelyezkedni...

A bíró számolja a paragrafusokat és kihirdeti az ítéletet: két hónapi fogház.

— A bíróság mégegyszer, utoljára, irgalmas volt magához, de vigyázzon most már jön a nagyobb büntetés — mondja az ítélet után.

A vádlott nagy, tarka zseb-kendőjével megtörlí a szemét és szétnéz a teremben. Bizony-nyal az asszonyát nézi, de az az nincs itt. Az még talán most is várja az embert, aki néhány héttel ezelőtt elemelt dolgozni és azóta nem tért haza.

Dolgozni ment negyven leiért.

Societă Italiana INDUSTRIA CUCIRINI — ARAD Fabrica de Ață Arad, strada Alexandri 2. Telefon 360.

P E R Á K fodrász szalon Timișoara, Lloyd-sor 5.

Aranybeváltás legmagasabb áron REINER JÓZSEF óra és ékszer üzletében Aradon, a színház mögött Karikagyűrűk, órák, ékszerek legjobb beszerzési helye. Str. rîricei 3.
--

Ha valami szépet és olcsón akar vásárolni, úgy keresse fel

Forgó István

órást és ékszerészt, valamint speciális órajavitást vállal. Optikai cikkek raktára. Bulevardul Regele Ferdinand 17.

MŰVÉSZI ESEMÉNYEK

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Sherlock Holmes utolsó kalandja

Sherlock Holmes nevét ma már alig van művelt és műveletlen ember, aki ne ismerné. A bankigazgató és az arisztokrata fantáziáját épp úgy foglalkoztatja a híres mesterdetektív, mint a legkisebb suszterinasét. Mint valóban élő személyről beszélnek róla és idézik, holott ez az alak csak egy kiváló író fantáziájában született meg. Conan Doyle, aki nagyszerű történelmi regényeivel nem tudott sikert aratni éveken keresztül, Sherlock Holmesával egyszerre világhírnévre tett szert. Ugyjárt mint Gárdonyi Géza, aki a saját maga által is lebecsült Göre Gábor könyvekkel tette magát népszerűvé és csak évek múlva talált olvasóközönséget komolyabb művei számára is. Mind két író sikerének titka abban rejlik, hogy olyan alakot teremtettek, amelyik minden emberhez közel áll.

Sherlock Holmes a logikusan gondolkodó detektív típusa, aki szobájában ülve, ugyszolván tisztára következtetések útján oldja meg a legbonyolultabb bűnügyi rejtélyeket. Éppen ezért nemcsak azok lelkesednek érte, akik a bűnügyi regényeket szeretik, hanem azok is, akik az emberi ész mindent lebiro erejében biznak és hisznek. Conan Doyle regényeinek szövése azért is érdekes, mert rendszeren arról a szereplőjéről derül ki a bűn, akitől az olvasó fel se tettezte volna. Így az olvasó, a filmen pedig a néző figyelmét mindvégig leköti a cselekmény izgalma, annál is inkább, mert szinte együtt nyomozhatja az egész büntettet a detektívvél. A dráma feszültsége csak az utolsó pillanatban szűnik meg, mert akkor leplezik le a gonosztettet.

Az első Sherlock Holmes film nagy sikere készítette az amerikai filmgyárat arra, hogy folytassa Conan Doyle híres regénysorozatának vászonra vitelét. Az eredmény azonban

Dr. Singer Jenő

ügyvédi irodáját áthelyezte **strada Cloșca 8. sz. alá**

Harisnya, keztyű, függöny-tüll és tussor
nagy választékban, olcsó árakon

Weisz és Benjamin

cégnél, a megyeházzal szemben

Műjég állandóan REUSZ jéggyárban

förlümult minden várakozást, mert a mostani film még jobban sikerült, mint az első. A rendező és az átdolgozó sokkal mélyebben átérezték már az író intencióit és tökéle-
tebben tudták is azokat visszaadni az érdekesítő cselek-
ményben.

Nem mindennapi az a módszer, ahogyan ennek a film-
nek főszereplőjét kiválasztották. Conan Doyle, a népszerű
detektívregények írója tudvalevőleg híres spiritiszta volt és
gyakran hívta segítségül a szellemeket egy-egy megoldhatat-
lannak látszó probléma kibonyolításához. De nemcsak ő tar-
tott fenn összeköttetést a szellemvilággal, hanem felesége is
lelkes spiritiszta volt és házukban gyakran tartottak szean-
szokat. Híres médiumuk egy ezredes fiatal lánya volt, akinek
közvetítésével csodás tünemények részeseivé tettek.

A Fox filmgyár vezetősége, amely a Sherlock Holmes
regények filmesítési jogát megszerezte, annyira beleélte ma-
gát a szerző gondolatvilágába, hogy az első akadály felbuk-
kanásakkor, elhatározták, hogy a meghalt íróat kérdezik meg
és rábizzák a döntést. Nagy nehézséget okozott ugyanis a
cimszereplő kiválasztása. A film rendezője, William K. Howard
ekkor Londonba utazott Conan Doyle özvegyéhez és meg-
kérte, hogy idézze meg férje szellemét és tőle kérdezte meg,
hogy kire bizzák a mesterdetektív filmbeli megzemélyesi-
tését. A híres író egyébként halála előtt megígérte hozzá-
tartozóinak, hogy másvilágról jelentkezni fog és tanácsokat
ad majd családjának.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a szeansz és a médium
csakhamar jelezte, hogy a híres író szelleme megjelent a
szobában. Megkérdezték tőle, hogy ki játsza el a film fősze-
repét. Az ezredes lánya azonban nem tudott válaszolni, mert
nem ismerte a filmszínész nevét és csak vizuális meglátásai
voltak. A következő alkalommal a rendező a médium elé
tette a Fox filmgyár összes műveinek arcképét egy hatalmas
albumban. A leány az író szellemének jelentkezésekor izga-
tottan lapozott a fényképek között, majd rámutatott az egyik
képre a legnagyobb határozottsággal: Ez az! A fénykép Clive

A legújabbat

A legdivatosabbat

A legszebbet

nyújtjuk Önnek

**férfi és női szövetekben,
valamint selymekben**

S E R I L A N A

Arad, Minorita-palota

GYÁRI LERAKAT!

GYÁRI ÁRAK!

Brooké rolt s így a kiváló jellemszínész lett a Sherlock Holmes film címszereplője.

Clive Brook teljes mértékben beváltotta a hozzáfűzött reményeket és a tulvilágról érkezett biztatást, mert úgy alakította a mesterdetektívet, ahogyan mindnyájan elképzeltük, amikor az első Sherlock Holmes regényt olvastuk. Az egész film olyan kitűnően sikerült, hogy minden eddigi bűnügyi darabot jóval felülmul. Külföldi hatalmas diadalut után érkezett a film Romániába, melynek minden városában, ahol eddig bemutatták, prolongálni kellett Arad közönsége a husvéti ünnepek alatt élvezheti azt a kiválóan érdekes és szórakoztató filmet, melyet nem szabad összetéveszteni sem más bűnügyi drámákkal, sem pedig a múlt év őszen játszott első Sherlock Holmes filmmel.

Kairói kaland

A filmoperettek témaköre meglehetősen kimerült már és alig akad szerző, aki ebben a műfajban új utakat tud keresni. A sablonos szerelmes történeteket megunták már a közönség és az édeskés szerelmesek átlátszó történetei ezerféle változatban sem képeznek vonzerőt. A gazdag fiatalember és a szegény leány, vagy a milliomos kisasszony és a tehetséges, de szerencsétlen fiatalember mozieshetőségei nem nyújtanak újabb változatot. A házassági vígjátékok tárgya sem új a közönség előtt, már csak azért sem, mert ezt a témakört a francia vígjátékok is kimerítették és német változatban sem szórakoztatóbbak, mint eredeti formájukban. A filmoperettek írói nehéz helyzetben vannak tehát, amikor a kedvenc színészeknek és színésznőknek kell új alakítási alkalmat nyújtaniuk.

Ezen nehézségek tudatában még nagyobb örömmel kell üdvözlölnünk az Ufa új filmoperettjét, a Kairói kalandot, mely új utakon halad és mégsem hagyja kihasználatlanul a bevált trükköket és lehetőségeket. A film cselekménye exotikus környezetben játszódik le és a Fáraók birodalmának szépségeit tárja a néző szeméi elé. Egyiptom csodás tájai, a Nilus bájos világa, a piramisok monumentális építményei, a sivatag és az oázisok kerültek a vetítógép elé. A változatos cselekmény minden jelönetének háttéréül ugyyszólván más más táj szépsége nyújt méltó keretet. A mellékszereplők csupa egyip-

Modern tapéták

Timișoara, Piața Unirii 12.

Férfi fehérneműk: MANEA

ingek, színes hálóingek, Pyjamák
mérték után a legtökéletesebbek.

Arad, bulevardul Regina Maria 8. szám.

Consum-tag! Megyeházzal szemben.

**A
N
E
A**

uridivat
üzletében

tomibenszülött, akik a volódíság bélyegét nyomják az eseményre.

Ez azonban csak keret, mert nem egyetlen értéke a szép felvételek a filmnek, hanem ennél is hatásosabb a cselekmény ötletessége és fordulatossága. Mulatságosnál mulatágosabb fordulatok követik egymást és a közönség alig tér magához a meglepetésektől. Ennek a filmnek végét nem lehet előre kitalálni és akik sejtik is, hogy mi történhetik, a cselekmény folyamán elvesztik eredeti meggyőződésüket és ugyanolyan meglepetésszerűen éri őket a vártlan befejezés mint azokat, akik nem is szoktak gondolkozni a történet kifejlésén, hanem zavartalanul átadják magukat a szerző és a rendező játékos kedvének. Ilyen cselekményfűzést eddig csak bűnügyi történetekben találhattunk és ez az, aki ezt az operettet jóval felülemeli az átlagon.

A film női főszerepét Renate Müller játssza. A mesék az írógépről páratlanul tehetséges hősnője első slágerfilmje óta óriási haladás? ment keresztül. Alakja még lányosabb lett, játékmódora bájosabb. Ma már ugyszolván a legtípikusabb képviselője a moziban a női bájnak. Renate Müller nemcsak kedvesen beszél, mozog ésal akit, hanem fülhnmászóan énekel is. Nálánál jobb operettprimadonnát nem is kívánhatunk magunknak. Ha még elmondjuk róla, hogy öltözködése a legizlésebb játékszsége bármelyik prózai színésznőével vetekedik, akkor csak kihangsúlyoztuk, amit a közönség amugy is tud róla és szeret benne.

Pedig ebben a filmben igazán fel kell vonultatnia minden érvényét, mert olyan partnerrel került össze, aki az európai szinpadokon egyedülálló. Leopoldine Konstantin, a nagyszerű Reinhart színésznő játssza a Kairói kaland második női szerepét és bebizonyítja, hogy épen olyan jó művész nő a mozivásznon, mint a szineadon. Közvetlensége páratlan és eddig talán csak Gaál Franci tudta a mozigép zavaró hatását annyira kiküszöbölni, mint ő. Ugy hat minden szava, mintha a szobában mondaná és nem színészkedne.

A nagy együttes harmadik csillaga férfi, de egy árnyalattal sem marad el két kiváló partnerője mögött. Willy Fritsch fogalom a német filmjátzásban. Először, mint katonatisztszerepek legjobb megjátsszója tünt fel, de csakhamar bebizonyította, hogy igazi színész, aki nemcsak egy szerepkörben válik be, hanem minden alakot megfelelőképen alakít. Humora és kedvessége meglepő és átütő erejű, nincsen ember, aki közömbös maradhatna iránta. Érdekes, hogy nemcsak a nőket, hanem a férfiakat is meghódítja.

A Kairói kaland nagy sikert aratott külföldön és kétségtelen, hogy az aradi műértő közönség tetszését is megnyeri. Ez a legjobb bizonyíték lesz jósa mellett, mert már számos olyan film bukott meg nálunk, amit nagyhangu reklámmal harangozták be. Aradon csak az igazán jó filmek számíthatnak a közönség pártfogására és épen ezért dicséretteremtő, hogy a Városi Mozik vezetősége mégis mindig ráakad slágereire.

A

DIANA

pályázatok eredménye

Pályázatunk, mely a legszélesebb körökben keltett érdeklődést, tervszerűen befejezést nyert. A zsüri a döntést titkos szavazatok útján hozta és a szavazatok zárt borítékban **Dr. Morariu** közjegyző urnál voltak letétbe helyezve. A borítékok kinyitása a királyi közjegyző jelenlétében történt; az eredmény és ennek megfelelően a pályadíjak a következő pályázóknak ítéltettek oda:

az I. díjat **5.000 lei** a 10. sz. pályamunka: **Lotz Vilmos** ur, Sibiu

a II. díjat **3.000 lei** a 2. sz. pályamunka: **Sonnenwirt Zoltán** ur, Arad

a III. díjat **2.000 lei** az 1. sz. pályamunka: **Mohy Sándor** ur, Satumare

a IV. díjat **1.000 lei** a 21. sz. pályamunka: **Szopos Kálmán** ur, București

Azonkívül még 20 vigaszdíj — közöttük még egy további pénzdíj — került azon pályázók között kiosztásra, kiknek névsorát már első közönségpályázatunk eredményének kihirdetésekor közöltük. Ezen említett vigasz-pénzdíjat a zsüri **MIRCEA MARCOI** és **BRATASANU P.** százados uraknak, Alba Iulia és Th. **ZAHARIA** ur, Baduleaşa, ítélte oda.

A második közönségpályázatunkra is több ezer véleményt kaptunk fogyasztóinktól, akik a díjmegállapító zsüri ítéletét a következő sorrendben — ha nem is találták el pontosan — mégis megközelítőleg megfejtették.

Az első díjat; lei 10.000 nyert:

Inginer Fr. Schadt, Câmpina, județul Prahova, str. Griviței 39.

A II., III. és IV. díjat, egyenként lei 1.000 nyerte:

Edith Simon, Timișoara, str. Miron Costiu 8.

Plohn Ernest, Timișoara I., calea Circumvalențiunei 6.

Homán Béla, Rimetea, jud. Alba.

Az V., VI., VIII., IX. és X. díjat, egyenként Lei 500 nyerte:

Barbara Frank, Timișoara, Bemgasse 9.

Bereczky Ferenc, Cooperativa de Consum „Hangya“
Viile Satumare.

Aurora Gidófalvy, Cocoși, u. p. Tg. Mureș.

Emilia Serbren inv. Turda, uzinele Solvay.

Tassy István, Arad, str. Tribunal Dobra 4.

Weisz László, Arad, bulev. Regina Maria 13.

Ezen közönségpályázatunk résztvevőinek **további 50 vigaszdíjat juttattunk**. A nyertesek névsora ezen ujság kiadóhivatalában megtekinthető, azonkívül levélileg is értesítettük a vigaszdíjak nyerteseit.

Közönségpályázatunk eredményének kihirdetésekor nem mulaszthatjuk el sok ezer barátunknak köszönetet mondani fáradozásaikért, értékes tanácsaikért, elismerő leveleikért, melyekkel ragaszkodásukról biztosítottak bennünket. Bizalmukban nem fognak csalódní, mert minőség-árunkkal várakozásaiknak mindenkor meg fogunk felelni.

**Erdélyrészi DIANA
forgalmi R. T.**

Zsák, zsinag, kötél, ponyva, tömlő, kender, len- és juta gyártmányok. — Butorszövet, plüss. roletta- és matracgrádli, afrik, lószőr, butorrugó és mindenféle kárpitos kellékek. — Futószőnyegek nagy választékban. Kókusz szőnyeg (saját gyártmány).

Ajánljuk versenyen felülálló géphajtó és tömitő-köteleinket, malom- és transport-hevederünket.

Schönberger és Grünstein R. T.

A R A D. (Uj Neuman-ház)

Több ízben bebizonyítottuk, hogy sorsjegyeink szerencsések!

Aradmegyei

Takarékpénztár R.T.

a Dáciával szemben

M U Z S A Y N Á L

színházzal szemben. **Tavaszi öltönyök és kabátok. Trench-coat.** Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény. Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel, Merkur bevás.-könyvre 6 havi hitel.

Még mindig a könyv a legolcsóbb ajándék!

Bel és külföldi ujdonságok azonnal kaphatók vagy megrendelhetők

Sándor Ferenc-nél

a megyeházzal szemben.

König és Lázár

nemzetközi szállítványozási vállalat
Arad, str. Bucur 3.

Tavaszi ujdonságok megérkeztek

Elegáns női felöltők, modell-
ruhák, gyermek-trenchcoatok

Radó divatáruházában

Izlésben, minőségben, árakban utolérhetetlen

Győződjön meg róla,

hogy **ékszer ajándékokat** és jegy-
gyűrűt mélyen leszállított árban

Hirsch (propr. Pollák I.) ékszerésznél vásá-
rolhat. Arad, strada Mețianu.

Csak az árak ol-
csók, minőségeink
változatlanul jók!

Csak az árak ol-
csók, minőségeink
változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

divatáruháza Arad, str, Bratianu 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és
kabátujdonságokban, bársonyok, nitselymek és ty mosógányagokban. —
A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. oóooooo

Tavaszi ujdonságok
megérkeztek

I. EISELE

divatáruházába. Str. Mețianu 2.

Ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít, valamint
gallérokat legolcsóbban fényez

str. Bratianu 11. **KNAPP** str. Ep. Radu 10.
modernül berendezett vállalata.

Pavel SEBŐK Pál

ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand 15.

Specialist de mobile din piele, tapiseri și decoraturi
Bőrbutor specialista, kárpitos és diszítő

Husvétii csokoládé-figurák nagy választékban
FRITZ-cukrászdában Ortutay Rendeléseket jutá-
palota. nyosan eszkozlők.

Soc. Anonimă Română de Transporturi Internaționale

Schenker & Co.

Sucursala Arad — Telefon 514.

Dombornyomásu névjegy, töltőtollszáraz aranytollal, emlékkönyvek, társasjátékok óriási választékban

MAX. MOLNÁR & COMP.

cégnél Arad, strada Bratianu és strada Iosif Vulcan sarkán (saroküzlet) a főpostával szemben. Vjdéki megrendelések aznap eszközöl-
tetnek. Interurban telefon 60.

**Mindennemű könyv-
kötészeti** munkát vállalok a legolcsóbb árban, iz-
léses, díszes és praktikus
kivitelben

A. Mihailoviciu

Arad, Kultur-palota.

BCU Cluj / Central **HOTEL** Library Cluj

CENTRAL

ARAD

Központi fűtés! Hideg és meleg folyóvíz! Példás, figyelmes
kiszolgálás! Ragyogó tisztaság! Meglepően olcsó árak!
Kereskedőknek és utazóknak nagy kedvezmény!

MOLNÁR ÖDÖN

műszaki kereskedelmi iroda. Arad, strada Alexandri 6.

Réz, fém, csiszolóanyag. Réz tömegcikkek.
Hajtószijak, üzemanyagok. — Permetezők.

„Fehér Kereszt” nagyszálló, Arad

A város köpontjában, ujonnan átalakítva, központi meleg-
vízfűtés, hideg, meleg folyóvíz. Utazóknak kedvezmény!

T I S Z T A

E L E G Á N S

O L C S Ó

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek